



## TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Devlet mallarının idaresi, her zaman "Devlet yönetiminin" stratejik ve önemli bir unsuru olup, Cumhuriyet tarihi ile birlikte ivme kazanan sanayileşme ve şehirleşme hareketleriyle Hazineye ait taşınmazların yönetiminin önemi bir kat daha artmıştır.

Maliye Bakanlığı'nın (Milli Emlak Genel Müdürlüğü) 2014 yılı verilerine göre ülkemizde toplam 3.915.083 adet taşınmaz olup, bunların yüzölçümü 249.958.559.391 metrekareye ulaşmaktadır.

Hazine taşınmazlarının bu büyüklükte olması, rant peşinde koşan birçok kişi ve kurum için cazibe merkezi oluşturmaktadır. Nitekim son 10 yıl içinde Hazine arazilerinin devredilme, kiralama, satış, irtifak hakkı tesisi, trampa vb. işlemlerinde usulsüzlük veya yolsuzluk yapıldığına dair birçok iddia basına yansımış, bu konuda bazı inceleme ve soruşturmalar yapılmıştır. Sayıştay'ın 2013 yılını kapsayan Maliye Bakanlığı denetim raporu ise; kıyı ve sahillerdeki tabii güzelliklerin nasıl talan edildiğini gözler önüne sermiştir.

Ayrıca Hazine arazilerinin yönetiminde ve denetimindeki zorluklar dikkate alınmadan; 178 Sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname uyarınca Maliye Bakanlığı (Milli Emlak Genel Müdürlüğü) tarafından yürütülen ve sonuçlandırılan Hazinenin özel mülkiyetindeki taşınmazların satışı, kiralanması, trampası ve üzerinde sınırlı aynî hak tesisi, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve bu yerler için gerekli görülen hallerde kullanma izni verilmesi işlemleri Başbakanlığın 16/6/2012 tarihli ve 28325 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2012/15 Sayılı Genelgesinin yürürlüğe girmesiyle beraber Kanun Hükmünde Kararnameye aykırı bir şekilde **Başbakan'ın iznine bağlanmış olması** Hazine arazilerinin akıbeti hakkında endişeleri daha da arttırmıştır.

Hazine arazilerinin satış, kira, maden ruhsat izinleri, trampa vb. işlemlerinde belli bir zümreye veya kişilere rant sağlanıp sağlanmadığı konusunda vatandaşlarda var olan şüphelerin giderilmesi amacıyla, konunun tüm boyutlarıyla değerlendirmek üzere, Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 101, 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca genel görüşme açılmasını arz ve teklif ederiz (18.12.2014).

Dr. Celal DİNÇER  
İstanbul Milletvekili

Ali SARIBAF  
Cenabkale M.

İhsan Kalkavan  
Samsun m.vb.

R. Kerim Özkan  
BURDUR m.v



...44... Sayılı Genel Görüşme Önergesinin İmza Çizelgesi

| ADI - SOYADI        | SEÇİM BÖLGESİ | İMZA   |
|---------------------|---------------|--------|
| Namık Hancı         | Balıkesir     | [İmza] |
| Erdal Aksünger      | İzmir         | [İmza] |
| Gürkut AKAR         | Antalya       | [İmza] |
| Muhammed Öster      | İstanbul      | [İmza] |
| Condu Yılmaz        | Denizli       | [İmza] |
| Muhammed İsmail     | Erzurum       | [İmza] |
| Sezgin ANRIKULU     | İstanbul      | [İmza] |
| Kadir Gökmen Özat   | İST           | [İmza] |
| Haydar AKAR         | Kocaeli       | [İmza] |
| Mehmet Selim        | Gaziantep     | [İmza] |
| Ali Haydar ÖNER     | İsparta       | [İmza] |
| Ömer Düzgün         | Denizli       | [İmza] |
| Ali Serinler        | Çanakkale     | [İmza] |
| Mehmet Hilal Kaplan | Kocaeli       | [İmza] |
| Mevlüt Duda         | Hatay         | [İmza] |
| Polat Erçilmez      | Hatay         | [İmza] |
| Hesran Aksoy        | Hatay         | [İmza] |
|                     |               |        |
|                     |               |        |
|                     |               |        |
|                     |               |        |
|                     |               |        |
|                     |               |        |



## GEREKÇE

Hazineye ait taşınmazların yönetimi; 1890 yılında Maliye Nezaretine bağlı Emlak-i Emiriye Müdüriyeti şeklinde kurulan, 1942 yılında da 4286 sayılı Kanunla Milli Emlak Umum Müdürlüğü'ne dönüştürülen ve Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Bakanlığın ana hizmet birimi olarak nihai şeklini alan Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Yürürlükteki Kanunlarda yazılı görevlerle birlikte Hükümetlerce uygulamaya konulan birçok ekonomik ve sosyal projelerde Hazineye ait taşınmazların kullanımı söz konusu olmaktadır.

Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından; yatırım ve istihdamın teşvikinden, bölgeler arası ekonomik ve sosyal farklılıkların giderilmesine, bütçe açıklarının kapatılmasından, sürdürülebilir kalkınmanın sağlanmasına, çarpık kentleşmenin önlenmesinden, konut sorununun çözümlenmesine, kültür ve tabiat varlıklarının korunmasından, erozyonla mücadeleye kadar sosyal hukuk devleti olma ilkesi de gözetilerek geniş bir yelpazede birçok fonksiyon icra edilmektedir. Genel Müdürlük taşra teşkilatı; milli emlak servisi, milli emlak müdürlüğü ve milli emlak daire başkanlığı şeklinde örgütlenmektedir.

178 Sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 13. maddesi Milli Emlak Genel Müdürlüğünün görevlerini belirlemektedir. Kararnamenin 13. Maddesinin (b) bendi (Değişik: 26/5/2004-5177/36 md.) gereğince; *Hazinenin özel mülkiyetindeki taşınmazların satışı, kiralınması, trampası ve üzerinde sınırlı aynî hak tesisi, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralınması ve bu yerler için gerekli görülen hallerde kullanma izni verilmesi işlemlerini yapmak* anılan Genel Müdürlüğün alanına girmektedir.

Ancak; Başbakanlığın 16/6/2012 tarihli ve 28325 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2012/15 Sayılı Genelgesi ile bir hayli karışık ve zor olan gayrimenkul hukukunda uzmanlaşmış, her il ve ilçede birimler oluşturmuş personeli bulunan Milli Emlak Genel Müdürlüğünün bu görevi/yetkisi elinden alınarak, Başbakanlık iznine bağlamaktadır.

Yasal mevzuatın ve bu mevzuatın birbiriyle olan hukuki üstünlükleri yok sayılarak 178 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aykırı bir Genelge vasıtasıyla, rantı çok yüksek olan bu tasarrufun konunun uzmanı olmayan bir kurumun iznine bağlanması ve üstelik 2011 yılında çıkarılan 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kamu taşınmazları ile ilgili denetimleri yürüten birimlerin idari personelle birleştirilerek yetkilerinin kısıtlanması ve denetimin etkinliğinin azaltılması da Hazine taşınmazlarıyla ilgili tasarruflara şüpheyile yaklaşılmasına sebep olmaktadır. Basında sık sık kamu taşınmazlarının iktidara yakın kişi veya vakıflara tahsis edildiği, ucuza satıldığı, devredildiği, kiralandığı veya irtifak hakkı tesis edildiğine dair iddialar yer almaktadır. Ayrıca Milli Emlak Genel Müdürlüğü sayfalarında artık ihale ile ilgili ilan ve sonuçların yer almaması ve taşınmazlarla ilgili tasarruflar hakkındaki soru



önergelerinin cevaplandırılmaması veya yetersiz cevap verilmesi bizlerin de iddiaların doğrulu konusunda endişelerimizi arttırmaktadır.

Sayıştay'ın 2013 yılını kapsayan Maliye Bakanlığı denetim raporunda belirtilen; kıyı ve sahillerdeki işgal ve talanlar, bazı kamu arazilerinin okul, yol, park gibi umumî hizmetler dışında kullanılamayacağı belirtilmesine rağmen bu yerler ve üzerinde yer alan tesislerin kanuna aykırı olarak çeşitli adlar altında kiraya verilmesi, Üniversitelere ait bazı taşınmazların kanuni düzenlemelerde belirtilen dernek ve vakıflar dışında kalan dernek, vakıf ve kooperatiflere ücretsiz olarak kullandırılması vb. usulsüz uygulamalar sadece Hazine arazilerinin satışının değil, Hazine malları üzerindeki tüm tasarrufların tartışılması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Yukarıda belirtilen gerekçeler Hazine taşınmazları üzerindeki tüm tasarrufların, yönetim ve denetim şeklinin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde yapılacak "Genel Görüşme" çerçevesinde ivedilikle ele alınmasını zorunlu kılmaktadır.

